

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **CH.T.I.,a.s.,N.D.A.S.X.,S.T.,IČO:X.**, zast. JUDr.Mag. J.Č., advokátom so sídlom J. X., B., proti žalovanej: **JUDr. V.O., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu S., a.s. v konkurze**, M. R. Š. č. X., D.K., H. ul. X., M., o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. decembra 2005, č.k.: 35 Cbi 5/04-93, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. decembra 2005, č.k.: 35 Cbi 5/04-93 sa v napadnutej časti **m e n í** tak, že žaloba sa **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania na účet zástupcu vo výške 642 698,16,-Sk.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici z 5. decembra 2005, č.k.: 35 Cbi 5/04-93 uložil žalovanej povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu S., a.s. v konkurze so sídlom M. R. Š. X., D.K., IČO: X. zapísaného v obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel

Sa, vložka č. X. spoluvlastnícky podiel žalobcu 2104/10852 na stavbe bez súpisného čísla – výrobná hala a na pozemku par. č. 1167/1, zastavané plochy o výmere 10 852 m², na ktorom stavba výrobnej haly stojí, zapísané na LV č. X., katastrálne územie S.X., ktorý nadobudol na základe Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001 a príslušného dodatku č. 1.

Ďalej žalovanej uložil vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty VI. a/ Pohľadávky – tuzemské, pohľadávku úpadcu č. 39 voči žalobcovi vo výške 182 754 942,- Sk.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že žalobca žalobou zo 17. februára 2004 žiadal vylúčiť spoluvlastnícky podiel žalobcu 2104/10852 na stavbe bez súpisného čísla – výrobná hala a na pozemku p.č. 1167/1 zast. plochy o výmere 10 852 m², na ktorom stavba výrobnej haly stojí, zapísané na LV č. X. k.ú. S.X. ako aj pohľadávku vo výške 182 754 942,- Sk z konkurznej podstaty úpadcu S.a.s. v konkurze, D.K.. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 25. mája 2001 uzatvoril pod pôvodným obchodným menom T.I.a.s. so spoločnosťou S.A., a.s., S.T. (pôvodné obchodné meno a sídlo úpadcu) na strane predávajúceho kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj a kúpa spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti: a) parcela č. 1167/1 o výmere 10 852 m², zastavené plochy, k.ú. S.X., b/ budova – výrobná hala postavená na parcele č. 1167/1 k.ú. S.T. s tým, že 27. júla 2001 bol medzi zmluvnými stranami uzatvorený Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve z 25. mája 2001.

Po vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti S.a.s. D.K., správca konkurznej podstaty zahrnul spoluvlastnícky podiel, ktorý bol predmetom Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001 do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu z dôvodu, že Kúpna zmluva z 25. mája 2001 je absolútne neplatný právny úkon podľa ust. § 39 Obč. zákonníka.

Prvostupňový súd konštatoval, že 25. mája 2001 uzatvorila spoločnosť S.A., a.s., S.T. ako predávajúci a T.I.a.s., B. ako kupujúci Zmluvu o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív, predmetom ktorej okrem iného podľa čl. 3 bod X. bol aj „odpredaj“ ideálneho spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti „výrobná hala“, zapísanej v katastri nehnuteľností na LV č. X. p.č. 1167/1 k.ú. S.X. zodpovedajúceho 2103,5 m² zastavanej plochy s veľkosťou 187/1000 z celku s tým, že podľa uvedeného článku príslušná zmluva a návrh na zápis do katastra nehnuteľností tvorí prílohu č. 2 Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív z 25. mája 2001.

Spoločnosť S.A., a.s., S.T. zastúpená Mgr. J.M. uzatvorila 25. mája 2001 so spoločnosťou T.I.a.s. B. kúpnu zmluvu, predmetom ktorej podľa čl. II bol predaj a kúpa spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti uvedenej v čl. I. tejto zmluvy.

Dňa 22. novembra 2001 bol vyhlásený konkurz na majetok a.s. S., D.K. (predtým S.A., a.s. S.T.). Správca konkurznej podstaty úpadcu S., a.s. D.K. zahrnul do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty aj spoluvlastnícky podiel, ktorý žalobca nadobudol na základe kúpnej zmluvy z 25. mája 2001. Taktiež do súpisu správca konkurznej podstaty zaradil pohľadávku zodpovedajúcu nároku na peňažnú náhradu všetkého, o čo sa dlžníkov majetok v dôsledku uzatvorenia Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív z 25. mája 2001 zmenšil.

Žalobca v lehote stanovenej v uznesení konkurzného súdu podal vylučovaciu žalobu na Krajskom súde v Banskej Bystrici.

Žalovaný namietol kúpnu zmluvu z 25. mája 2005 z dôvodu, že ide o absolútne neplatný právny úkon, keďže Mgr. J.M. nebol plnomocenstvom splnomocnený na uzatvorenie Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001 a spoluvlastnícky podiel definovaný v Zmluve o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív z 25. mája 2001 a v kúpnej zmluve z 25. mája 2001 nie sú identické. Rovnako namietol žalovaný, že z obsahu Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív a ani z Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001 nevyplýva, že by mala byť Kúpna zmluva z 25. mája 2001 prílohou Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív.

Prvostupňový súd po vykonanom dokazovaní dospel k názoru, že Mgr. J.M. bol splnomocnený 25.5.2001 predsedníčkou predstavenstva a dvoma členmi predstavenstva spoločnosti S.A., a.s. na zastupovanie a podpísanie zmlúv a iných dokumentov v súvislosti s prevodom a nadobudnutím akcií spoločnosti CH. I. a.s. D.K. spoločnosťou T.I.a.s. B.. V bode 1 plnomocenstva je uvedené, že Mgr. M. sa splnomocňuje na podpísanie Zmluvy o prevode akcií a kúpe vymedzených aktív a všetkých jej príloh. Kúpna zmluva z 25. mája 2001 je prílohou zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív, potom plnomocenstvom z 25.5.2001 bol Mgr. M. splnomocnený aj na uzatvorenie kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol prevod predmetného spoluvlastníckeho podielu, a preto nemožno tvrdiť, že kúpna zmluva z 25. mája 2001 bola podpísaná osobou, ktorá na podpísanie takejto zmluvy predávajúcim nebola splnomocnená. Rozdielne zlomkové vyjadrenie v desaťtisícinách a tisícinách predmetného spoluvlastníckeho podielu v kúpnej zmluve a v rámcovej zmluve nespôsobujú absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy z 25. mája 2001,

pretože údaj v zlomkovom vyjadrení spoluvlastníckeho podielu k celku nebol v čase uzatvárania Kúpnej zmluvy záväzný. Pohľadávka vo výške 182 754 942,- Sk je pohľadávka, ktorej existencia je viazaná na určenie odporovateľnosti právneho úkonu – Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív z 25. mája 2001 a bezprostredne s týmto určením súvisí.

Preto žalobe žalobcu vyhovel. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 150 OSP.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote odvolanie, a to voči prvému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým uložil žalovanej povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu spoluvlastnícky podiel žalobcu a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu žalobcu na vylúčenie spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 2104/10852 k vyššie označeným nehnuteľnostiam zamietne z týchto dôvodov:

Mgr. J.M. nebol oprávnený podpísať v mene predávajúceho Kúpnu zmluvu z 25. mája 2001, nakoľko ho predávajúci k takémuto právnomu úkonu, ktorý si vyžaduje zo zákona písomnú formu, nesplnomocnil a nevystavil mu potrebnú písomnú plnú moc.

Podľa ust. § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka splnomocniteľ udelí na zastúpenie plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia. Ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocenstvo udeliť písomne (§ 31 ods. 4 OZ). Ak splnomocnenec pri konaní prekročí svoje oprávnenie konať za splnomocniteľa, alebo ak niekto koná za iného bez plnomocenstva, je z tohto konania zviazaný sám, ibaže ten, za koho sa konalo, právny úkon dodatočne bez zbytočného odkladu schváli (§ 33 OZ).

Súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil dôkaz – Plnomocenstvo z 25. mája 2001 zhodnotiac jeho obsah tak, že predmetné plnomocenstvo oprávňovalo Mgr. J. M. podpísať aj Kúpnu zmluvu z 25. mája 2001, a to s ohľadom na použitie slova „najmä“. Podľa názoru žalovanej písomná plná moc z 25. mája 2001 neobsahuje výslovné a určité splnomocnenie na podpísanie takého právneho úkonu, na základe ktorého by bolo možné previesť spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam. Dokonca z takéhoto vymedzenia rozsahu oprávnenia splnomocnenca zrozumiteľne nevyplýva, či prílohami ku zmluve mali byť aj právne úkony a čo malo byť predmetom týchto právnych úkonov. Text právneho úkonu musí byť určitý aj pre ktorúkoľvek tretiu osobu, ktorá do tohto textu nahliadne. Toto však plnomocenstvu chýba. Preto kúpna zmluva z 25. mája 2001 nemohla založiť záväzkovo-právny vzťah medzi predávajúcim a kupujúcim v nej označeným. Preto žalobca nemohol

právoplatne nadobudnúť predmetný spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam, lebo táto zmluva nepredstavuje kvalifikovaný prejav vôle predávajúceho. Správca konkurznej podstaty preto oprávnenne zapísal predmetný spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam do súpisu podstaty menovaného úpadcu.

Odvolaiteľka ďalej namietala, že kúpna zmluva z 25. mája 2001 nemôže byť prílohou č. 2 Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív z 25. mája 2001, keďže predmet prevodu týchto oboch zmlúv nie je identický. V zmluve o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív sa zaviazal predávajúci previesť spoluvlastnícky podiel o veľkosti 187/1000 kupujúcemu a kúpnu zmluvou sa zaviazal previesť spoluvlastnícky podiel o veľkosti 2104/10852, teda z toho vyplýva, že predávajúci sa zaviazal kupujúcemu previesť 2 rôzne spoluvlastnícke podiely, čo podporuje fakt, že tieto vyššie uvedené zmluvy boli podpísané v ten istý deň t.j. 25. mája 2001.

Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniu žalovanej i navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

Mgr. J.M. bol oprávnený podpísať v mene spoločnosti S.A., a.s. ako predávajúceho Kúpnu zmluvu z 25. mája 2001 na základe písomného plnomocenstva mu udeleného predstavenstvom spoločnosti 25. mája 2001, ktorým bol výslovne splnomocnený na podpísanie Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív a všetkých jej príloh.

Ak by aj zo strany Mgr. M. došlo k prekročeniu svojho oprávnenia podpísaním Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001, mohlo predstavenstvo spoločnosti S.A., a.s. bez zbytočného odkladu potom čo sa o prekročení oprávnenia dozvedelo, oznámiť kupujúcemu svoj nesúhlas. Inak platí nevyvrátiteľná domnienka, zastúpený prekročeniu oprávnenia zástupcu schválil. Predstavenstvo S.A., a.s. svoj nesúhlas žalobcovi nikdy neoznámilo.

Povolením vkladu vlastníckeho práva spoločnosti T.I., a.s. príslušná správa katastra potvrdila platnosť Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001. Ide o tzv. „res iudicata“.

Žalobca zdôraznil vo svojom vyjadrení, že čl. 7 Zmluvy o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív. Predstavoval len dohodu zmluvných strán, že dôjde k uzatvoreniu zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu. Perfektnosť prevodu nastala až uzatvorením Kúpnej zmluvy a vkladom vlastníckeho práva do katastra. V kúpnej zmluve je určenie vlastníckeho podielu určené zlomkom – v kúpnej zmluve na desaťtisíciny a v rámcovej zmluve na tisíciny, v oboch prípadoch po zaokrúhlení predstavuje spoluvlastnícky podiel veľkosť 19%.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie žalovanej v súlade s ust. § 212 ods. 1 OSP s nariadením pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1 OSP a dospel k názoru, že odvolaniu žalovanej je treba vyhovieť.

Medzi účastníkmi konania zostala sporná otázka platnosti resp. absolútnej neplatnosti Kúpnej zmluvy z 25. mája 2001 z dôvodu: a.) neudelenia splnomocnenia predávajúceho urobiť takýto právny úkon v mene predávajúceho Mgr. J.M.; b.) kúpna zmluva nie je prílohou č. 2 Zmluvy o prevode akcií a kúpe vymedzených aktív; c.) vymedzenia rozsahu oprávnenia Mgr. J.M. je neurčité a zrozumiteľne z neho nevyplýva, či prílohami ku zmluve mali byť aj právne úkony a čo malo byť obsiahnuté v prílohách k zmluve.

Mgr. J. H. – predseda predstavenstva spoločnosti S.A., a.s. S.T. spolu s JUDr. D.U. a Ing. J.V. členmi predstavenstva a.s. S.A., S.T. plnomocenstvom z 25. mája 2001 splnomocnili Mgr. J. M. na zastupovanie a podpísanie zmlúv a iných dokumentov v súvislosti s prevodom a nadobudnutím akcií spoločnosti CH. I., a.s. D.K. spoločnosťou T.I., a.s. B. a s kúpou vymedzených aktív a všetkých jej príloh, pričom následne definoval tieto právne úkony. Mgr. J.M. splnomocnenie prijal, čo potvrdil svojim podpisom.

Podľa ust. § 20 ods. 1 Obch. zák. – právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány).

Štatutárne orgány pri jednotlivých obchodných spoločnostiach ustanovuje Obchodný zákon, v akciovej spoločnosti je štatutárnym orgánom predstavenstvo. Podľa ust. § 22 ods. 1 Obč. zák. zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene.

Pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocenstvo, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia (§ 31 ods. 1 Obč. zák.). Rozsah zástupcovho (splnomocnencovho) oprávnenia musí byť preto pod sankciou neplatnosti uvedený priamo v plnej moci.

Splnomocniteľ spoločnosť S.A., a.s. S.T. udelila teda plnomocenstvo na zastupovanie a podpísanie zmlúv a iných dokumentov Mgr. J.M. dňa 25. mája 2001 (č.l. 53), v ktorom musel splnomocniteľ vymedziť rozsah oprávnenia zástupcu Mgr. M.. Rozsah oprávnenia teda musí byť jasný, zrozumiteľný a nevzbudzujúci pochybnosti pri jeho výklade.

Podľa názoru odvolacieho súdu bol Mgr. J.M. splnomocnený na zastupovanie a podpisovanie tam vymedzených dokumentov t.j. dokumentov uvedených v bode 1 až 13.

Názor súdu prvého stupňa, že zástupca bol splnomocnený aj na ďalšie zastupovanie a podpísanie zmlúv, keďže v plnomocenstve je uvedené „najmä“, je v rozpore s ust. § 31 ods. 1 Obč. zákonníka a odvolací súd je názoru, že iné zastupovanie a podpisovanie zmlúv, ako bolo vymedzené v plnomocenstve pod bodmi 1 až 13 je neplatné.

Žalobca v konaní zotrval na názore, že plnomocenstvo z 25. mája 2001 sa vzťahovalo na zastupovanie Mgr. M. pri uzatváraní kúpenej zmluvy, čo vyplýva z bodu 1 plnomocenstva t.j. že Mgr. J.M. je splnomocnený na zastupovanie a podpísanie zmlúv, a to zmluvy o prevode akcií a kúpe vymedzených aktív a všetkých jej príloh.

Odvolací súd s týmto názorom žalobcu nesúhlasí z dôvodu, že predmetné plnomocenstvo necharakterizuje „vymedzené aktíva“.

Z obsahu plnomocenstva však jednoznačne vyplýva, aké zastupovanie splnomocniteľ plnomocenstvom chcel a udelil zástupcovi Mgr. J.M., o čom svedčí vymedzenie v bodoch 1 (čiastočne) až 13.

Kúpna zmluva o predaji nehnuteľnosti tam uvedená nie je.

Zmluva o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív (č.l. 55) v článku 7 pojednáva o „prevode nehnuteľností“, ale vzhľadom k tomu, že jej chýbajú náležitosti vyžadované pri predaji nehnuteľnosti, nie je vkladu schopná.

Kúpna zmluva o kúpe nehnuteľnosti z 25. mája 2001 (č.l. 6) tieto náležitosti nemá taktiež, pretože ju za predávajúceho podpísala neoprávnená osoba.

Ani prehlásenie žalobcu, že kúpna zmluva je prílohou č. 2 k Zmluve o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív tento nedostatok nekonvaliduje.

V zmluve o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív je príloha č. 2 s uvedením – Zmluva o prevode nehnuteľností a návrh na vklad vlastníckeho práva bez akéhokoľvek ďalšieho textu.

Odvolací súd je názoru, že príloha č. 2 k zmluve o prevode nehnuteľností a o kúpe vymedzených aktív nezodpovedá už ani len názorom, že Kúpna zmluva o kúpe nehnuteľností z 25. mája 2001 je totožný právny úkon ako Zmluva o prevode nehnuteľností.

Príloha k akejkol'vek zmluve nie je takým právnym úkonom, ktorý by samostatne zakladal práva a povinnosti účastníkov daného právneho vzťahu bez zmluvy, ku ktorej bola príloha uzatvorená.

Prílohou k zmluve môžu zmluvné strany niečo bližšie špecifikovať, meniť niektoré ustanovenia zmluvy, predlžovať platnosť zmluvy a pod. Nemôžu však prílohou k zmluve nazvať samostatnú zmluvu, ktorá by bola základom pre vklad vlastníckych práv do katastra

nehnuteľností.

Žalobca namietol, že v predmetnej veci bráni o platnosti resp. neplatnosti rozhodovanie súdu prekážka veci rozhodnutej, pod touto prekážkou má tú skutočnosť, že príslušný katastrálny úrad povolil vklad do katastra.

Právoplatnosť rozhodnutia súdu tvorí prekážku rei iudicatae vtedy, ak v novom konaní ide o to isté, o čo išlo v predchádzajúcom rozhodnutí. Musí ísť o totožnosť osôb a aj o totožnosť predmetu konania (§ 159 ods. 3 OSP). V predmetnej veci však takáto situácia nenastala a tvrdenie žalobcu je právne nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k obrane žalobcu, že ak aj došlo k prekročeniu oprávnenia Mgr. M., splnomocniteľ neoznámil osobe, s ktorou splnomocnenec konal, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, a preto platí, že prekročenie schválil (§ 33 ods. 1 Obč. zák.) zaujal toto stanovisko.

Žalobca tým, že kúpnu zmluvu o kúpe nehnuteľnosti nazval príloha č. 2 k Zmluve o prevode akcií a o kúpe vymedzených aktív a prekročenie oprávnenia splnomocnenstva, ku ktorému nepochybne zo strany zástupcu Mgr. J. M. došlo, subsumoval pod bod 1 plnomocnenstva, čím chcel „zahojiť“ chýbajúce plnomocnenstvo a tým aj zmariť možnosť v súlade s ust. § 33 ods. 1 Obč. zák. splnomocniteľovi oznámiť mu svoj nesúhlas.

Odvolačný súd z tohto postupu vyvodil porušenie zásad poctivého obchodného styku zo strany žalobcu. Výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu (§ 265 Obch. zák.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa ust. § 220 OSP zmenil a žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 2 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi t.j. žalovanému.

Trovy odvolacieho konania pozostávajú z náhrady zaplateného súdneho poplatku vo výške 600 000,- Sk za odvolanie, 2 právne úkony – podanie odvolania a účasť na pojednávaní á 19 450,- Sk, 2 x režijný paušál 164,- Sk + 178,- Sk, náhrada za stratu času D.K. – B. a späť 14 polhodín á 250,- Sk spolu 3500,- Sk a náhrad cestovného D.K. – B. a späť 2565,- Sk, 19% DPH podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z., čo spolu predstavuje sumu 642 698,16,- Sk.

Odvolačný súd vzhľadom na výsledok konania na súde prvého stupňa žalovanému trovy konania pred súdom prvého stupňa nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 29. novembra 2007

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: